

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΣΑΒΒΑΤΟ 11 ΜΑΪΟΥ 2019

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Αισχίνου κατά Κτησιφώντος 123-124

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσία, *Ἐν βουλῇ Μαντιθέῳ δοκιμαζομένῳ ἀπολογία*, § 20-21

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἦδη δέ τινων ἡσθόμην, ὧ βουλή, καὶ διὰ ταῦτα ἀχθομένων μοι, ὅτι νεώτερος ὢν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἠναγκάσθην ὑπὲρ τῶν ἑμαυτοῦ πραγμάτων δημηγορῆσαι, ἔπειτα μέντοι καὶ ἑμαυτῷ δοκῶ φιλοτιμότερον διατεθῆναι τοῦ δέοντος, ἅμα μὲν τῶν προγόνων ἐνθυμούμενος, ὅτι οὐδὲν πέπαυνται τὰ τῆς πόλεως πράττοντες, ἅμα δὲ ὑμᾶς ὁρῶν (τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν) τοὺς τοιούτους μόνους ἀξιόους τινὸς νομίζοντας εἶναι· ὥστε ὁρῶν ὑμᾶς ταύτην τὴν γνώμην ἔχοντας τίς οὐκ ἂν ἐπαρθείη πράττειν καὶ λέγειν ὑπὲρ τῆς πόλεως; ἔτι δὲ τί ἂν τοῖς τοιούτοις ἀχθοισθε; οὐ γὰρ ἕτεροι περὶ αὐτῶν κριταὶ εἰσιν, ἀλλ' ὑμεῖς

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. α) Πού αποδίδει ο Μαντίθεος την ὀργή που νιώθουν μερικοί εναντίον του;
- β) Ποια ήταν τα κίνητρα ενασχόλησης του Μαντίθεου με τις δημόσιες υποθέσεις;

Μονάδες 10

2. Να εντοπίσετε στο κείμενο ρητορικά ήθη του ομιλητή, των κατηγορών και των βουλευτών.

Μονάδες 10

3. Με ποιον τρόπο τελειώνει το λόγο του ο Μαντίθεος;

Μονάδες 10

4. Ποιες από τις παρακάτω λέξεις χρησιμοποιούνται σήμερα με διαφορετική σημασία από αυτήν που έχουν στο κείμενο; Σχηματίστε **μία** πρόταση για καθεμία από αυτές σε οποιαδήποτε μορφή, ώστε να φαίνεται η σημερινή σημασία της: α) ἐπεχείρησα β) φιλοτιμότερον γ) (τὰ τῆς πόλεως) πράττοντες δ) κριταί

Μονάδες 10

5. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση:

1. Η χρήση των εικότων στο ρητορικό λόγο οφείλεται στον

A. Κόρακα και Τεισία, B. Πρωταγόρα, Γ. Γοργία, Δ. Ισοκράτη

2. Συνέβαλε ιδιαίτερα στην εξέλιξη της ρητορικής

A. Ο Κόραξ B. ο Πρωταγόρας, Γ. ο Πρόδικος, Δ. ο Γοργίας

3 Οι επιδεικτικοί λόγοι στην Αθήνα εκφωνούνταν

A. στην Εκκλησία του Δήμου, B. στα δικαστήρια, Γ. δημόσιες γιορτές Δ. στον Άρειο Πάγο

4. Το μόνο όργανο του αθηναϊκού κράτους της κλασικής εποχής στο οποίο μπορούσαν να συμμετέχουν και μη Αθηναίοι ήταν

A. η Ηλιαία, B. η Βουλή, Γ. ο Άρειος Πάγος, Δ. κανένα

5. Ο ρήτορας επιδιώκει να διεγείρει πάθη (παθοποιία) στο(ν)

A. ρήτορα, αντίπαλο και ακροατή B. αντίπαλο και ακροατή Γ. Ακροατή Δ. αναγνώστη

Μονάδες 10

6. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη στο έργο του *Ρητορική* III 19, στόχοι ενός επιλόγου είναι: α) η **εύνοια** προς τον ομιλητή και η δυσμένεια για τους αντιπάλους του, β) να **αυξήσει ή να μειώσει** τη σημασία των πραγμάτων, γ) να διεγείρει στην ψυχή του ακροατή τα επιθυμητά **πάθη** και δ) η **ανακεφαλαίωση** όσων έχουν ήδη ειπωθεί. Ανταποκρίνεται ο επίλογος του «Υπέρ Μαντίθεου» στους παραπάνω στόχους; Να τον συγκρίνετε με τον παρακάτω επίλογο από τον «Υπέρ αδυνάτου» λόγο του Λυσία εντοπίζοντας ομοιότητες ή/και διαφορές.

Μακάρι λοιπόν, κύριοι βουλευτές, αφού δεν έχω κάνει κανένα κακό, να μη σας βρω όμοια εχθρικούς μ' αυτούς που έχουν κάνει πολλά κακά αλλά να πάρετε για μένα την ίδια απόφαση με τις άλλες βουλές, αφού αναλογιστείτε ότι, ούτε επειδή διαχειρίστηκα χρήματα της πολιτείας λογοδοτώ τώρα γι αυτά, ούτε επειδή ανέλαβα κάποιο αξίωμα δίνω τώρα λόγο γι αυτό, αλλά απολογούμαι μόνο για ένα οβολό. Έτσι, λοιπόν, εσείς όλοι θα εκδώσετε δίκαια απόφαση και εγώ, αν πετύχω αυτά, θα σας χρωστώ την οφειλόμενη ευγνωμοσύνη ενώ αυτός θα μάθει στο μέλλον να μη σκέφτεται κακό για τους ασθενέστερους αλλά να προσπαθεί να νικά (στα δικαστήρια) τους όμοιους μ' αυτόν.

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι Αθηναίοι πήγαν στους Δελφούς προκειμένου να προστατεύσουν την ιερή γη των Δελφών από τους Αμφισσείς Λοκρούς. Στη συνέχεια συγκλήθηκε το αμφικτυονικό συνέδριο που πήρε ανάλογες αποφάσεις.

Τῇ δὲ ὑστεραία ἤκομεν ἔωθεν εἰς τὸν προειρημένον τόπον, καὶ κατέβημεν εἰς τὸ Κιρραῖον πεδῖον, καὶ τὸν λιμένα κατασκάψαντες καὶ τὰς οἰκίας ἐμπρήσαντες ἀνεχωροῦμεν. Ταῦτα δὲ ἡμῶν πραττόντων οἱ Λακροὶ οἱ Ἀμφισσεῖς, ἐξήκοντα στάδια ἄπωθεν οἰκοῦντες Δελφῶν, ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς μεθ' ὅπλων πανδημεῖ· καὶ εἰ μὴ δρόμῳ μόλις ἐξεφύγομεν εἰς Δελφούς, ἐκινδυνεύσαμεν ἄν ἀπολέσθαι. Τῇ δὲ ἐποιούσῃ ἡμέρᾳ Κόττυφος ὁ τὰς γνώμας ἐπιψηφίζων ἐκκλησίαν ἐποίει τῶν Ἀμφικτυόνων· ἐκκλησίαν γὰρ ὀνομάζουσιν, ὅταν τις μὴ μόνον τοὺς πυλαγόρους καὶ τοὺς ἱερομνήμονας συγκαλέσῃ, ἀλλὰ καὶ τοὺς θύοντας καὶ τοὺς χρωμένους τῷ θεῷ. Ἐνταῦθ' ἤδη πολλὰ μὲν τῶν Ἀμφισσέων ἐγίνοντο κατηγορίαι, πολλὺς δ' ἔπαινος ἦν κατὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως· τέλος δὲ παντὸς τοῦ λόγου ψηφίζονται, ἥκειν τοὺς ἱερομνήμονας πρὸ τῆς ἐπιούσης Πυλαίας ἐν ῥητῷ χρόνῳ εἰς Πύλας, ἔχοντας δόγμα, καθ' ὃ, τι δίκας δώσουσιν οἱ Ἀμφισσεῖς ὑπὲρ ὧν εἰς τὸν θεὸν καὶ τὴν γῆν τὴν ἱερὰν καὶ τοὺς Ἀμφικτύονας ἐξήμαρτον.

Λεξιλόγιο:

ἔωθεν= πρωί πρωί, από τα χαράματα

δρόμῳ= γρήγορα

ὁ ἐπιψηφίζων τὰς γνώμας= αυτός που επικυρώνει τις αποφάσεις του αμφικτυονικού συνεδρίου

ὁ πυλαγόρος= ο αντιπρόσωπος κάθε πόλης στο αμφικτυονικό συνέδριο για πολιτικά ζητήματα

ὁ ἱερομνήμων= ο αντιπρόσωπος κάθε πόλης στο αμφικτυονικό συνέδριο για θρησκευτικά ζητήματα

εἰς Πύλας= στις Θερμοπόλες

Παλαία (σύνοδος)= φθινοπωρινό αμφικτυονικό συνέδριο

Α] Να μεταφραστεί το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ὑστεραία... ἀπολέσθαι.»

Β] Ποιες ήταν οι αποφάσεις στις οποίες κατέληξαν την επόμενη μέρα στη συνέλευση που συγκλήθηκε από τον Κόττυφο;

Μονάδες 10

Γ] 1. Τὸν λιμένα, τὰς οἰκίας, ὅπλων, ἡμέρα, τῆς πόλεως: Να γραφεί η δοτική ενικού και πληθυντικού αριθμού.

Μονάδες 2,5

2. Ταῦτα, ἡμῶν, τῆς ἡμετέρας, ὅ,τι: Να αναγνωριστεί το είδος των αντωνυμιών και να τοποθετηθούν στη γενική ενικού και πληθυντικού στον τύπο που βρίσκονται.

Μονάδες 2,5

3. κατέβημεν: Να αντικατασταθεί εγκλιτικά στο β' ενικό στο χρόνο που βρίσκεται

δώσουσι (δίδωμι): Να αντικατασταθεί εγκλιτικά στο γ' ενικό του ενεστώτα στην ενεργητική φωνή

οἰκοῦντες: Να αντικατασταθεί εγκλιτικά στο γ' πληθυντικό του ενεστώτα στην ενεργητική φωνή.

Μονάδες 5

Δ] 1. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι ακόλουθοι τύποι: **τῇ ὑστεραίᾳ, κατασκάψαντες, ταῦτα, ἡμῶν, ἐφ' ἡμᾶς, ἀπολέσθαι.**

Μονάδες 6

2. «καὶ εἰ μὴ δρόμῳ... ἂν ἀπολέσθαι»: Να αναγνωριστεί ο υποθετικός λόγος (υπόθεση-απόδοση-είδος) και να μετατραπεί στο προσδοκώμενο.

Μονάδες 4

Οδηγίες προς υποψηφίους

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό.
5. Διάρκεια εξέτασης τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ